

קחש"ר מתפטר מתפקידו

החלטת הרמטכ"ל קיבלה את אישורו של שר הביטחון דאז, יצחק רבין, שהדגיש את העובדה "שלקצין החיל הראשי תהיה זיקה מקצועית לרמטכ"ל שאינה מותנית בראש אג"א", והוסיף כי "נושא התקינה והבחינה יותרו בידי קצין החיל הראשי".

החלטה זו של השארת תחום כ"א בידי החיל, הטומנת בחובה את נושא קידום הקצינים והנגדים, הותירה אמנם נפח פעילות משמעותי לעצמאותו ולסמכותו של החיל כלפי חייליו ומפקדיו, אך פגעה בהגדרת החיל כסמכות המקצועית הראשית ולדברי קצין החימוש הראשי תת אלוף טוביה מרגלית: "ערערה את הסטטוס קוו בין השיקול המקצועי לשיקול התקציבי, כי ברגע שאג"א יחלוש על החילות מבחינת תקציבים ורכש, לא יהיה מי שיציג למטה הכללי את השיקולים המקצועיים לצורך קבלת החלטה איכותית ומהימנה".

במהלך חודש מאי 1985 פסק ראש המטה הכללי, רב אלוף משה לוי, שחיל החימוש שהיה כפוף עד לאותה העת ישירות לרמטכ"ל, יועבר יחד עם חיל התחזוקה וחיל הקשר לכפיפות אג"א (אגף האפסנאות) ויחדל למעשה לשמש כחיל המופעל ישירות על ידי המטה הכללי.

החלטת הרמטכ"ל הייתה תוצאה של עבודת מטה ארוכה וממושכת שהחלה שנים רבות לפני כן ועסקה ביעודו ובמהותו של החיל הלוגיסטי בצה"ל, אך לא הגיעה לכדי הכרעה. אולם עם הקמת המפח"ש (מפקדת חילות השדה) קבע הרמטכ"ל כי החילות הלוחמים (חי"ר, שריון, תותחנים והנדסה) יועברו לסמכותה, ולכן היה זה טבעי שבמקביל להחלטה זו יועברו החילות הלוגיסטיים לסמכות אג"א וזאת במסגרת רה - ארגון רחב מימדים שבוצע בצה"ל באותן השנים.

ואכן, ביום ה-14 למאי 1985 בתום פגישת עבודה שנערכה בין הרמטכ"ל, משה לוי לבין סגנו האלוף דן שומרון, הוחלט באופן סופי כי חיל החימוש, חיל התחזוקה וחיל הקשר יועברו לסמכות אג"א "תוך שמירת הזיקה הישירה לרמטכ"ל בתחומים מקצועיים".

1985-1990

היחש"מים בלבנון

יחש"ם מזרחי

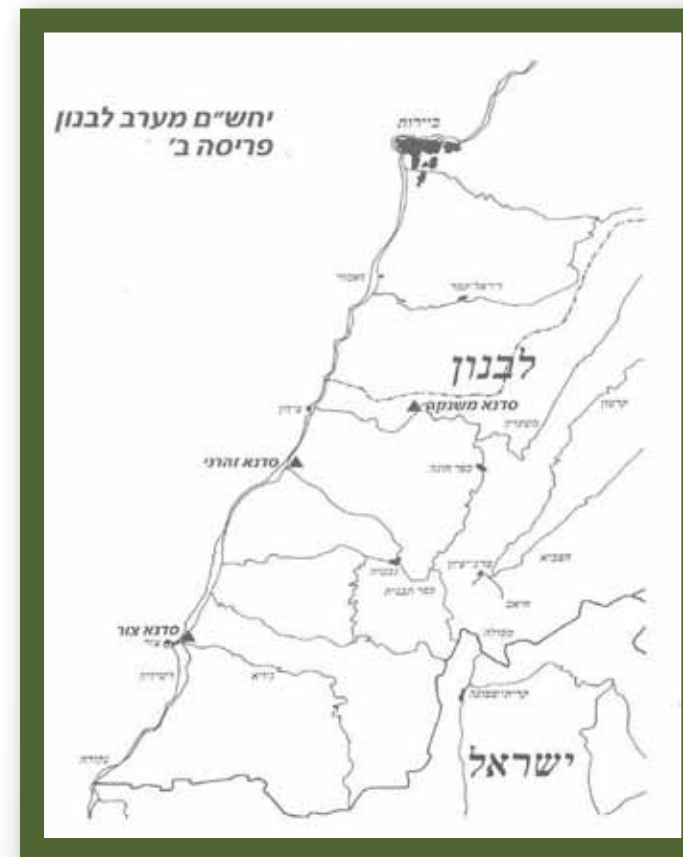
כ"א והאמצעים הועברו בעיקר מפיקוד הדרום, כאשר מפקדת היחש"ם המזרחי וסדנה אחת שלה הוקמו ב"אדמה 30" צפונית מזרחית למרג' עיון, וסדנה נוספת בקרעון.

לאחר הקמתם הועברו היחש"מים לאחריות פיקוד הצפון ותפקידם היה לתת אחזקה צמודה לכוחות בדרג א' וב' במרחב לבנון.

ביולי 1982 הוחלט על הקמת שני יחש"מים: יחש"ם מערבי (החוף) - 7353 ויחש"ם מזרחי - 7331, סא"ל מרדכי לרר נקבע כמפקד היחש"ם המערבי וסא"ל פנחס (פיני) אביטוב כמפקד היחש"ם המזרחי.

יחש"ם מערבי

כ"א והאמצעים לחמש הסדנאות של היחש"ם המערבי: סדנת צור, זהראני, דאמור, עין זחלתא ומנצוריה, הועברו בעיקר מפיקוד המרכז, מיחש"ם 650 ומפיקוד הצפון.

1985-1990

התפטרותו של הקחש"ר יצרה "גל ניפוץ" רחב בחיל החימוש, ורבים ראו בהחלטת הרמטכ"ל שחיקה משמעותית לזהות החילית הייחודית של חיל החימוש ופגיעה קשה בגאווה החיילית וזאת חרף הצהרתו של הרמטכ"ל כי נקודת המוצא בשינוי איננה מתוך ראייה שהארגון נכשל, אלא הצורך לענות על דרישות הזמן לניצול משאבים יעיל יותר, לשילוב מערכות רב יותר ובדגש על האיזון הנכון.

החלטתו של הרמטכ"ל התקבלה, כאשר שהה תת אלוף מרגלית בסיור מקצועי בארה"ב, עם חזרתו התעדכן על ידי סגנו אל"ם שמעון רוזנטל בפרטי ההחלטה והביע את תסכולו מקבלתה בעת שהייתו בחו"ל.

תת אלוף מרגלית נפגש פעמיים עם הרמטכ"ל ומשהבין כי אין בכוונת הרמטכ"ל לחזור בו מהחלטתו הגיש את בקשתו להתפטרות מיידית מתפקידו כקחש"ר.

תת אלוף טוביה מרגלית בטכס סיום קורס קצינים אקדמאים

שפותרו בחיל ועברו בהצלחה מרובה את מבחן הקרב הראשון. הלקחים שנלמדו יושמו בתהליכי פיתוח זריזים והועתקו מיידית לקו הייצור. פתרונות המיגון שהוכחו בטנק ה"מרכבה", הותאמו מהר מאוד לכלל סוגי הטנקים בצה"ל.

המאמץ הטכנולוגי העיקרי במהלך תקופה זו התבטא בתהליכי פיתוח וקליטה של מערכות בקרת אש מתוחכמות לטנקים, המבוססות על מחשב, מד טווח לייזר וסנסורים נוספים. הכנסת אמצעים אלה חייבה את מערך החימוש להתמודד עם ציוד בחזית הטכנולוגיה, מאמץ שהתבטא לא רק בפיתוח המערכות עצמן, אלא גם בפיתוח הצב"ד (ציוד הבדיקה) ומעבדות שנדרשו לאחזקתן בכל הדרגים והכשרת כח-אדם מקצועי ומיומן.

תא"ל טוביה מרגלית, נולד ב-1941 ואת שירותו בחיל החימוש החל בשנת 1962 כמהנדס תכנון בענף נשק במקחש"ר ממנו הגיע עד לתפקיד ראש הענף. בהמשך, שירת כמפקד יחידת הבחינה של החיל, האחראית למערך אבטחת האיכות של ציוד חדש ומשוקם עבור צבא היבשה. בשנת 1977, מונה כעוזר קחש"ר טכני בדרגת אל"ם וב-1981 מונה למפקד מרכז שיקום ואחזקה. בשנת 1983 מונה לתפקיד קצין החימוש הראשי ה-7.

בתקופתו נעשתה עבודת פיתוח רחבה בתחום המיגון והגדלת השרידות של הרכבים בדגש על רכב קרבי משוריין. במישור הארגוני, נבנה מערך סדנאות דרגי ב' והותאם לפריסה המבצעית בשלבי הנסיגה השונים. מלחמת שלום הגליל שימשה כר ניסוי לטנקי ה"מרכבה"

קחש"ר תת אלוף טוביה מרגלית בביקור בבה"ד

